

Nevím, do jaké míry nám tenkrát pomohly naše modlitby a modlitby a podpora našich blízkých a přátel, a do jaké míry pomohla podpůrná bylinná terapie, v každém případě se Jirkovo tělo začalo postupně uzdravovat (na rozdíl od vzorků "ve zkumavce", které sice byly vystaveny týmž lékům, jako Jirka, ovšem nebyly už objektem našich modliteb ani bylinných čajů...). Dokonce se pak najednou a jako zázrakem objevil malý obecní byt na barrandovském sídlišti, a při losování o něj jsme ze všech uchazečů byli vylosováni právě my, takže jsme se mohli z porodnice vydat místo na Smíchov už na Barrandov.

Radost z narození krásného zdravého chlapečka a z uzdravení manžela prožívaná v bytě s ústředním topením a koupelnou s teplou vodou – to byl balzám na všechny bolesti a trápení, které nám předchozí měsíce přinesly.

Několik měsíců na to jsem byla navržena na stipendium americké organizace Ashoka, která po celém světě vyhledává a podporuje tzv. sociální inovátory. Zakladatel Ashoky, Bill Drayton, se před lety rozhodl "investovat do lidí": vychází z toho, že všechny důležité systémové změny vždy iniciuje konkrétní člověk. Po důkladném a pečlivém výběru Ashoka uděluje osobní stipendia lidem, kteří jsou nositeli a uskutečňovateli inovativních myšlenek; na tři roky je zbaví existenčních starostí a umožní jim plně se věnovat své práci. Absolvovala jsem tedy dvoudenní náročnou pohovory v Budapešti – a osobní stipendium na tři roky jsem získala! Byla to nejen velká praktická pomoc pro náš každodenní život, ale především obrovské povzbuzení pro naši práci. Potvrdili jsme si, že stavíme na pevných základech a že systémové změny, o které se snažíme, jsou možná na první pohled málo viditelné a pro mnohé sponzory málo atraktivní, ovšem pro společnost a pro nás všechny, kteří v ní žijeme, velmi důležité.

A tak krok za krokem postupujeme vstříc novým dobrodružstvím, vyprošujeme si Boží požehnání a ptáme se na cestu: abychom nebyli jako lidé, které náš přítel, vynikající kazatel Daniel Heczeko, přirovnával k jezdcům na motorce, který si sice přeje být veden Pánem Bohem, ale sám přitom nepřestává pevně třmát říditka ve vlastních rukou a Pána Boha nechává sedět na tandemu.

Přeji Vám krásnou dobu adventní, požehnané vánoční svátky a vše dobré do nového roku 2007!

Markéta Královcová
Markéta Královcová
zakladatelka a ředitelka Nadačního fondu Klíček

V době adventní Vás srdečně zveme na dvě setkání, obě v sobotu 9. prosince 2006.

Od 13.00 pořádáme v Malejovicích valnou hromadu Sdružení příznivců a přátel Nadačního fondu Klíček. Hlavními tématy jsou naše plány na stavbu nové rodičovské ubytovny v motolské nemocnici v Praze a právě dokončovaný Průvodce po dětských nemocničních odděleních v ČR.

Or. musicam orationem ad Deum!

Od 19.30 se v kostele sv. Martina ve zdi, v Martinské ulici č. 8 v Praze 1, uskuteční adventní benefiční koncert duchovní hudby. Vystoupí na něm P. Jaroslav Konečný a pěvecký sbor Diphtheria ze Zruče nad Sázavou.

Těšíme se na setkání s Vámi!

Milí přátelé,

posíláme Vám srdečný předvánoční pozdrav z Malejovic. Přijměte naše poděkování za všechny Vaše dary a podporu, kterých se nám po rozeslání minulého Svižníka dostalo. Věřte, že je pro nás Vaše podpora životně důležitá. Podobně, jako jednotlivé malinké kapky tvoří dohromady blahodárny déšť, i sebedrobnější finanční dary dohromady poskládají hmatatelnou podporu. Děkujeme Vám proto za všechny Vaše dary, ať už byly v jakékoli výši. Pro mnohé z Vás, jak píšete, představuje naše předtištěná složenka snazší cestu, jak nám zaslat svou finanční podporu. Dovolujeme si proto k dnešnímu Svižníku složenku opět přiložit a budeme rádi, pokud se Vy sami – anebo někdo z Vašich blízkých – v budoucnu třeba rozhodnete jejím prostřednictvím znovu na naši práci přispět.

V neděli prvního října jsme měli v Malejovicích krásnou slavnost položení a posvěcení základního kamene ošetrovatelské části dětského hospice spojenou se Dnem otevřených dveří v již fungujícím respitním hospicovém domě.

Slavnosti se zúčastnila také Sestra Frances Dominika, která takřka před pětadvaceti lety založila v anglickém Oxfordu první dětský hospic na světě. Na snímcích můžete vidět rozesmátou Frances s kladívkem, jímž slavnostně poklepala dva základní kameny budoucí novostavby. Velice si ceníme a vážíme podpory a přátelství, které se nám jak od Sestry Frances Dominiky, tak od prvního provozního ředitele jejich hospice, pana Mika Garsida, dostalo a dostává.

Jakou pomoc a podporu už dnes můžeme nemocným dětem a jejich blízkým v Malejovicích nabídnout se dočtete v našem úplně novém a dokonce barevném nadačním letáčku, který je součástí dnešního Svižníka. Je to náš první barevný letáček a vlastně jsme si ho dali tak trochu k narozeninám: 4. října bylo Nadačnímu fondu Klíček už 15 let!

Tak velké narozeniny jsou vhodnou příležitostí k malému zavzpomínání. Věřím, že pro některé čtenáře našeho zpravodaje to může být opravdu zajímavé ohlédnutí – vždyť skutečnost, že jsme bez jistoty hmotného zázemí přežili tolik let, je racionálně opravdu těžko vysvětlitelná. Malé ohlédnutí dá také novým čtenářům Svižníka možnost dozvědět se něco víc o tom, co jsme zač a o co a proč se snažíme.

Klíček je takový zvláštní společenskopřírodní úkaz: čistě podle běžně používaných ukazatelů by už dávno neměl existovat. Nikdy během své patnáctileté existence jsme neměli žádnou vyhlídku na jistý a stabilní zdroj příjmů, ba dokonce jsme několik let pracovali bez jakékoli finanční podpory. Připomíná to pampelišku, která vyrostne někde mezi kostkami dlažby, kde má málo místa a k životu musí vystačit s velmi skromnou obživou. A ona vyroste a ještě krásně vykvete!

V těch uplynulých letech jsme věru neměli na různých ustlání, zvlášť, když ke všemu ještě připočtete skutečnost, že naše práce (jaká to škola života!) začínala konfrontací s tím horším, co lze ve zdravotnictví zažít, nebo přesněji – co mohou lidé ve zdravotnické instituci napáchat. Kdo naši práci sledujete od samých začátků, jistě víte, o čem mluvím: bezděky jsme se totiž před lety stali svědky hrubého zanedbávání péče o těžce nemocné děti, a to nikoli na nějakém zapomenutém chudíčkém pracovišti "někde na okraji", ale přímo v centru pozornosti veřejnosti i médií, na pracovišti, které doslova v září reflektorů přijímalo dar za darem, a dokonce se v euforické porevoluční době stalo jakýmsi symbolem dobročinnosti vůbec, takže na nějakou dobu poněkud zastínilo mnoho dalších pracovišť a jejich potřeb.

Kromě značné houževnatosti, s níž jsme ke své práci přistupovali, je myslím tím nejdůležitějším, čeho se nám dostalo, Boží požehnání – i když naše cesta nebyla a není žádná procházka rájem, ale putování slzavým údolím našeho pozemského bytí... Obvykle se ve Svižníku se čtenáři dělím o příběh někoho, komu jsme poskytli nějakou službu. Dnes si dovoluji podělit se s Vámi o příběh vlastní – je ostatně se vznikem a současným životem Klíčku neoddělitelně spojen.

Můj kontakt s vážně nemocnými dětmi začal na podzim v roce 1988. Teprve teď, s odstupem delšího času, vidím, jak moudře byly mé kroky po celou následující dobu vedeny. To, co mi po léta nedávalo žádný smysl, do sebe najednou zapadá jako kamínky do mozaiky.

Léta jsem nechápala, proč jsem se ocitla v prostředí, kde nemohu nic, než přihlížet, jak se někdo léčí a přitom se velmi trápí. A někdy se ani neuzdraví. Opakovaně jsem se ptala, jaký to má všechno smysl a pomyslení na děti v nemocnici, odloučené od svých blízkých, mi nedávalo klidu. Těžko asi kdy pořádně docením tu moudrost vedení a formování pro svou budoucí práci: teprve když má člověk doslova prázdné ruce, když se nemůže opřít o žádnou odbornost ani se za ni schovat a když stojí tvářív v tvář druhému člověku, často teprve tehdy dostane jedinečnou možnost učit se naslouchat a vstupovat do hloubky příběhů, které se kolem něj odehrávají. Dnes vidím, že jsem tenkrát nepřicházela tak úplně s prázdnou: sice jsem poprvé mezi těžce nemocné děti nepřišla ani jako zdravotník, ani jako nějaký jiný odborník; byla jsem laik, ale to, co jsem dětem v nemocnici mohla nabídnout a nabízela, byl můj upřímný zájem, mé přátelství, můj čas a nápady – a to vůbec není málo. Angličtina má pro takovou roli krásné slovo, které má svůj původ v latině: companion – společník, tedy ten, kdo se s tím druhým dělí o chléb (ze stejných kořenů vyrůstá i české "kumpán"; to má ale dneska už trochu hanlivý nádech). Jenže žádné hraní s dětmi v nemocnici není dostatečnou náplastí na stýskání po domově... Jako typičtí odchovanci "socialistické" doby jsme zprvu považovali uspořádání dětských oddělení za něco neměnného, možná i normálního, a hlavně běžného a rozšířeného – a vůbec nás nenapadlo, že by s tím bylo možné něco dělat. Teprve když jsme časem mohli na vlastní oči vidět nemocniční oddělení, kde jsou s dětmi běžně i jejich rodiče, začali jsme chápat potřebu změny: a to nejen změny uspořádání dětských nemocničních oddělení, ale celého systému, který se často soustřeďuje na izolované dítě a z neznalosti tak velmi nešetrně intervnuje do jemného přediva důležitých smysluplných vztahů, které dohromady tvoří příběh života dítěte a jeho blízkých. Nalézat rovnováhu mezi všemi, kdo se na péči o nemocné dítě podílejí, to je vždy velké umění – a daří se mu jen v prostředí pokory a naslouchání.

Vznik a fungování naší malé rodičovské ubytovny v motolské nemocnici v Praze je také svým způsobem velký zázrak. Vznikla v podstatě po našem seznámení s několika maminkami, které se rozhodly nenechat v nemocnici své dítě samotné a k přespávání využívaly nemocniční ubytovnu, kde bylo pár pokojků vyčleněno pro rodiče, tedy jak se říkalo: "pro matky".

Maminky, které přijížděly do nemocnice opakovaně a často z velké dálky, přivážely vždy obrovské tašky plné všeho, co člověk k žití daleko od domova potřebuje: kromě prádla také třeba fén, žehličku, jedna maminka vozila i kastrůlek, vařečku a malé skleničky s odsýpanými surovinami, ze kterých pak na ubytovně vařila něco malého, ale "domácího", pro svého nemocného chlapečka. Tenkrát, když jsme poprvé na vlastní oči viděli, jak se maminkám žije na ubytovně bez zázemí, a jak si musejí vše potřebné vždy přivést, napadlo nás, že by nemuselo být tak těžké zařídit pár pokojků se vším potřebným vybavením, které by tam rodiče vždycky našli, a nemuseli si je proto vozit sami – a tak už to funguje na ubytovně Klíčku čtrnáctým rokem.

Následující dvě fotografie mi připomínají velice těžké období našeho života: začátek roku a jaro 1998. Jediné auto, které jsme tehdy měli k dispozici, byl vůz na levém snímku. "Dvanáctsettočka" byla sice z plechu, ale chovala se jako živý osel: čas od času se někde "zasekla" a odmítla jet dál, a to bez ohledu na počasí a roční dobu, a samozřejmě bez ohledu na cíl naší cesty a původně plánovanou dobu našeho dojezdu. Každý náš výjezd tak provázela velická nejistota – v deníku mám poznámku, spíše povzdech, že by mě opravdu zajímalo, zda někdy budeme jezdit v normálních autě.

Čas všední a čas sváteční... Na obrázku vpravo vidíte moji šarantní babičku Andělu chvíli poté, co dostala od pana Zdeňka Svěráka kytičku na slavnostním večeru, který jsme uspořádali jako poděkování našim podporovatelům a pomocníkům. Obětavá, pracovitá, starostlivá a velmi skromná a pokorná babička prožila strastiplný život (navzdory tomu nikdy neztrácela smysl pro humor) a já měla to velké štěstí, že jsem vyrůstala v její blízkosti. Řekla bych, že jsem díky tomu mohla od malička vidět svět v těch pravých barvách a správných proporcích.

Čekali jsme v tu dobu první miminko, bydleli jsme v Praze na Smíchově v malinkém bytě bez koupelny, odkud se nás navíc rozhodl nový majitel domu proti naší společné původní domluvě vystěhovat. Na velmi chladný podzim a studenou sněhovou zimu, na dlouhé adventní dny a večery, které jsme prostáli u svého nadačního stánku na předvánočním trhu na Staroměstském náměstí, nám zůstala jako nepříjemná vzpomínka jakási neodbytná manželova nemoc: nemohl se zbavit vytrvalého kašle, který nás nakonec dovedl až na plicní oddělení na Veleslavíně, kde lékaři nad rentgenovým snímkem konstatovali "rozpad plicní tkáně" – tuberkulózu. Prý častá nemoc bezdomovců. Následovala manželova hospitalizace. Zděšení nad jeho nemocí vystřídala částečná úleva, když testy prokázaly, že ačkoli jsme žili společně, já jsem zdravá, a miminko tedy s největší pravděpodobností bude také. Časem se ukázalo, že jde o formu tuberkulózy, která sice není přenosná z člověka na člověka, zato je však poměrně rezistentní vůči léčbě: po několika týdnech hospitalizace jsme se dozvěděli, že léčba je bohužel neúčinná a stav je velmi vážný. Čas se jakoby zastavil. Termín narození miminka se blížil, já nemohla jíst, ani pořádně mluvit, kdykoli jsem promluvila, měla jsem hned oči plné slz.

Někdy v tu dobu se na nás obrátila zástupkyně jedné mezinárodní organizace, která zvažovala, zda podpořit naši práci. Úkolem té paní tehdy zřejmě bylo zjistit, nakolik je naše nadace životaschopná. A tak mi na lavičce v parku veleslavínské nemocnice položila mimo jiné otázku: „Nezlobte se, ale řekněte mi, co by s Klíčkem bylo, kdyby Váš muž..., ehm, tedy kdybyste třeba vy oba nebyli?“ Po pravdě jsem jí odpověděla, že by to záleželo na tom, jak by se zachovali lidé, kteří nám pomáhají a kteří naši práci zblízka znají. A že by to byl svým způsobem ukazatel toho, jestli lidé v naší zemi o naší práci stojí a co jsou schopni pro její zachování a podporu udělat.